

UCHWAŁA NR XXVI.133.K.2021
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W SZCZECINIE

z dnia 15 grudnia 2021 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XXXIII/250/2021 Rady Gminy Malechowo z dnia 29 października 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Malechowo

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność części B.3. załącznika nr 1 do uchwały Nr XXXIII/250/2021 Rady Gminy Malechowo z dnia 29 października 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Malechowo, stanowiącego wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXXIII/250/2021 Rady Gminy Malechowo z dnia 29 października 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Malechowo została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 18 listopada 2021 r. i objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała została podjęta z naruszeniem przepisów art. 6m ust. 1a i 1b w zw. z art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888, ze zm.) w związku z tym, iż Rada Gminy Malechowo wprowadzając przedmiotową uchwałą wymóg podania w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi danych współwłaściciela nieruchomości/współużytkownika wieczystego/małżonka (w części B.3. załącznika nr 1 uchwały), przekroczyła zakres upoważnienia ustawowego udzielonego organowi stanowiącemu ww. przepisami.

W związku z powyższym wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o czym powiadomiono Przewodniczącego Rady Gminy Malechowo (pismo znak: K.0010.278.MD.2021). W treści pisma wskazano, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 15 grudnia 2021 r. ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 15 grudnia 2021 r. Przedstawiciele gminy nie skorzystali z przysługującego im prawa wniesienia wyjaśnień, ani też z prawa uczestniczenia w posiedzeniu.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Uchwała Nr XXXIII/250/2021 Rady Gminy Malechowo z dnia 29 października 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Malechowo w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie nieważności wskazanej w sentencji części tej uchwały.

Na mocy § 1 ww. uchwały Rada Gminy Malechowo ustaliła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości, stanowiący jej załącznik. W ustalonym wzorze deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w części B.3. wprowadzono wymóg podania imienia i nazwiska oraz numer PESEL współwłaściciela nieruchomości /współużytkownika wieczystego/małżonka.

Zgodnie z art. 6m ust. 1a cyt. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach deklaracja może zawierać wyłącznie dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Art. 6m ust. 1b ustawy stanowi z kolei, że rada gminy określając wzór deklaracji może wymagać podania następujących danych:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę właściciela nieruchomości oraz adres miejsca zamieszkania lub siedziby;
- 2) adres nieruchomości;
- 3) dane stanowiące podstawę zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) numer telefonu właściciela nieruchomości;
- 5) adres poczty elektronicznej właściciela nieruchomości;
- 6) inne informacje niezbędne do wystawienia tytułu wykonawczego;
- 7) informacje dotyczące posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne.

W ocenie Kolegium Izby zapis dotyczący obowiązku podania w deklaracji danych identyfikacyjnych (w zakresie: imię i nazwisko, PESEL) współwłaściciela nieruchomości/współużytkownika wieczystego/małżonka jest niezgodny z upoważnieniem ustawowym wynikającym z art. 6n ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy. Stosownie do art. 6m ust. 1 i art. 2 ust. 1 pkt 4 cyt. ustawy obowiązek złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ciąży na właścicielu nieruchomości, przy czym przez właścicieli nieruchomości rozumie się także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz

jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością. Zgodnie z dyspozycją art. 2 ust. 2a tej ustawy, jeżeli obowiązki wskazane w ustawie mogą jednocześnie dotyczyć kilku podmiotów spośród wskazanych w przytoczonym przepisie, obowiązany do ich wykonania jest podmiot lub podmioty faktycznie władające nieruchomością. W orzecznictwie administracyjnym, zapadłym na gruncie wymienionych przepisów prawa, przyjmuje się, iż w przypadku współwłasności nieruchomości (w tym również małżeńskiej wspólności ustawowej) obowiązek złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi co do zasady ciąży na podmiocie lub podmiotach faktycznie władających nieruchomością. Może on dotyczyć, jednego, kilku albo wszystkich współwłaścicieli, przy czym obowiązek ten może zostać ukształtowany przez współwłaścicieli w sposób odmienny od wskazanego, w drodze umownej. Wprowadzenie we wzorzec deklaracji obowiązku podawania danych identyfikacyjnych współwłaściciela nieruchomości/współużytkownika wieczystego/małżonka pozostaje bezzasadne w świetle przywołanych przepisów prawa, bowiem żądanie tych danych nie jest niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Organ stanowiący gminy podejmując uchwałę dotyczącą wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zobowiązany jest do przestrzegania ograniczeń, których źródłem są w szczególności art. 6m ust. 1a i ust. 1b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Powołane przepisy wyznaczają zamknięty katalog danych, których podania gmina może wymagać od właściciela nieruchomości. Utrwalona praktyka wykładni przepisów formułujących wszelkie wyliczenia o charakterze zamkniętym, enumeratywnym wyklucza ich wykładnię rozszerzającą (tak m.in. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 12 stycznia 2017 r. sygn. I SA/Po 1459/16). Powyższe implikuje stwierdzenie nieważności załącznika nr 1 do uchwały we wskazanym zakresie. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Oznacza to, że organ wykonujący kompetencję zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać w granicach tego upoważnienia, w tym nie może regulować bądź modyfikować tego, co zostało określone przez ustawodawcę.

Odnośnie interpretacji art. 6m ust. 1b pkt 6 ustawy, który to przepis mógłby stanowić ewentualne uzasadnienie dla żądania podania danych współmałżonka wypowiedział się WSA w Olsztynie w wyroku z dnia 7 października 2020 r. sygn. akt I SA/Ol 405/20. Punktem wyjścia do uznania, że organ żądając tych danych wykroczył poza delegację ustawową była analiza pkt 6 w kontekście całego przepisu art. 6m ust. 1b ustawy. Sąd zauważył bowiem, że cyt. *Istotę sporu w niniejszej sprawie stanowi interpretacja sformułowania zawartego w art. 6m ust. 1b pkt 6 u.c.p.g. „inne informacje niezbędne do wystawienia tytułu wykonawczego” lub wręcz ocena czy w granicach tego sformułowania mieści się możliwość żądania danych małżonka składającego deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami. Podkreślenia wymaga, że wskazana wyżej treść art. 6m ust. 1b pkt 6 u.c.p.g. musi być analizowana w kontekście brzmienia całego przepisu. Wskazać należy zatem, że art. 6m ust. 1b pkt 1 stanowi, że rada gminy określając wzór deklaracji może wymagać podania*

następujących danych: imię i nazwisko lub nazwa właściciela nieruchomości oraz adres miejsca zamieszkania lub siedziby. Założyć należy, że pozostałe punkty wyliczenia odnosić trzeba – w braku wyraźnego wskazania, że dotyczą innego podmiotu – właśnie do właściciela nieruchomości.

Kolegium Izby podziela wyrażone wyżej stanowisko, a ponadto wskazuje, że od dnia 30 lipca 2020 r. obowiązuje przepis art. 27e § 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, z późn. zm.), który umożliwia prowadzenie egzekucji z majątku wspólnego na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego na zobowiązanego. Tym samym, w ocenie organu nadzoru dane współmałżonka w deklaracji nie stanowią „innych informacji niezbędnych do wystawienia tytułu wykonawczego” w świetle art. 6m ust. 1b pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Przedmiotowe uregulowania, dotyczące ustanowienia wymogu podania w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi danych wykraczających poza zakres danych niezbędnych do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, należy zatem uznać za istotne naruszenie art. 6n ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 6m ust. 1a i art. 6m ust. 1b pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

*Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Bogusław Staszewski
(podpisano certyfikatem kwalifikowanym)*

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

71-727 Szczecin, ul. Światowida 77

tel.: (91) 4 235 200,

fax. (91) 4 236 392,

e-mail: szczecin@rio.gov.pl

Szczecin, dnia 28 grudnia 2021 r.

K.0010.323.MM.2021

**Pan
Wiesław Rosiński
Przewodniczący Rady
Gminy Malechowo**

W załączeniu przekazuję uchwałę Nr XXVI.133.K.2021 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XXXIII/250/2021 Rady Gminy Malechowo z dnia 29 października 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Malechowo.

*Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Bogusław Staszewski
(podpisano certyfikatem kwalifikowanym)*

Do wiadomości:
Pan Radosław Nowakowski
Wójt Gminy Malechowo

